

" . . . እልባት ያጣውና የተካረረው የራያ ህዝብና የአፋር አጎራባች ወረዳዎች ግጭት . . . "

(ደጃኔ አስፋ)

በመስከረም 30/2010 በራያዎች እና አዋሳኝ ላይ በሚገኙ አፋሮች ለዘጠኝ ሰዓታት የዘለቀውን ውጊያ በቅርብ ርቀት ተከታትያለሁ። የሁለቱ አጎራባች ህዝቦች ግጭት ለዘመናት የቆየ መሆኑ ቢታወቅም ለግጭቶቹ መንስኤ ግን በዋናነት በግጦሽ መሬት ከብት ዘረፋና መሰል ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች እንደነበር ጥናቶችና ዋቢ ሰዎች ይመሰክራሉ!

ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ በመንስኤነት የሚጠቀሱት ከወትሮው እየተለየና ፖለቲካዊ ይዘት እየያዘ መምጣቱን አመላካች ነገሮች ያሉ ይመስላሉ! ከ 1988 ጀምሮ አፋሮች ወደ ራያ መንደሮችና ቀበሌዎች በመውረድ የተመረጡ ግለሰቦችን የመግደል ሁናቴ መስተዋሉን ታማኝ ምንጮች ይመስክራሉ! እነዚህ ሁኔታዎች በራያዎች ዘንድ ጥሩ ያልሆነ ስሜትን የፈጠሩና ዘለቄታዊ መፍትሄን የሚሻ ጉዳይ እንደሆነ ቢያመለክቱም ከክልሉ መንግስት ምንም አይነት ምላሽ ሳይገኙና ይልቅ ለሚደርስባቸው ግድያ የአፀፋ ምላሽ እንኳን እንዳይሰጡ በመንግስት ታቅቦው ቆይተዋል።

እልባት ያጣውና የተካረረው የራያ ህዝብና የአፋር አጎራባች ወረዳዎች ግጭት

ይህ መርጦ መግደል (choosy murder) እየተባባሰ መጥቶ በሰኔ 2009 አፋሮች በራያ ላይ ዘምተው አቶ ደስታ ጉማራ የተባለ ታዋቂ ሰውን ገድለው ተመልሰዋል! ደስታ ጉማራ በ1976 ዓ.ም በርሃ የወጣ ነባር ታጋይ ሲሆን በቅርብ ጊዜ ትጥቅ ፈትቶ ሰላማዊ ኑሮ ሲመራ የነበረና በአካባቢው ነዋሪ ዘንድ ከፍተኛ ተሰማኝነት ያለውና የአካባቢው ተሟጋች እንደነበር ግለ ታሪኩ ያስረዳል! ይህ በእንዲህ እንዳለ በመስከረም አጋማሽ ሁለት የአፋር ወጣቶች በርሃ ላይ ሞተው ይገኛሉ! ፖሊስም ገዳያቸው የሱ ቤተሰብ ሊሆን ይችላል በሚል የደስታ ጉማራን የወንድም ልጅ ማረሚያ ቤት ያስገባል!

ጉዳዩ ወዳልሆነ አቅጣጫ እየሄደ ነው በሚልም የራያ ወረዳዎች ፖሊስ ከአፋር ፖሊስ ጋር በመሆን በመስከረም 29/2010 የጋራ ምክክር መድረክ በአላማጣ ከተማ አዘጋጀ። ውይይቱ ግን የተጠበቀውን ውጤት ሳያመጣ ቀረ!!

ይልቅ በማግስቱ መስከረም 30 ማለዳ ላይ አፋሮች ሌላ ታዋቂና ባለ-ሃብት የሆነ አቶ ሃዲስ የተባለ የራያ ሰው ከብቶቹን ወተት እያለበ ባለበት ሰዓት ጠብቀው ይገድሉታል! ይህ ጥቃት የተደጋገመባቸው በተለይም በመቻሬና በዙሪያው ባሉ 4 ቀበሌዎች የሚኖሩ የራያ ሴቶች በዚህ እለት አደባባይ በመውጣት ምን እስኪያደርጉን ትጠብቃላችሁ እኛን መጥተው እስኪደፍሩን ቆማችሁ ታያላችሁ?? እያሉ በታላቅ ልቅሶና ጩኸት ምሬታቸውን ያለማቋረጥ ያሰማሉ! የአካባቢው አርሶአደር ሚሊሻዎችና ነዋሪው አፀፋ ለመመለስ ተነሳ! በአንፃሩ አጎራባች በሆኑት መጋሌ እና መሰል የአፋር ወረዳዎች ከበቂ በላይ ዝግጅት የነበራቸውና በተለያዩ ርቀት ላይ የተገነቡ ሶስት ምሽጎችን ሰርተው ይጠባበቁ ነበር!

ከረፋዱ 4:30 ላይ የጀመረው ውጊያ እስከ ምሽቱ 1:30 ድረስ ለዘጠኝ ሰአታት የዘለቀ ሲሆን በሁለቱም ወገኖች ከፍተኛ የሚባል ኪሳራ አድርጏል -- ከአፋር 5 ሰዎች ሲሞቱ 3 ሰዎች ቆሰለዋል ከራያዎች 2 ሞት እና 2 ቁስለኞች ተመዝግቧል! ከዚህ ባሻገር ግን በራያዎች ዘንድ ከፍተኛ የሆነ የስነ-ልቦና ጉዳት እንዳስከተለ የአካባቢው ነዋሪዎች በሃዘን ይገልጻሉ! እንደ ታማኝ ምንጮች ገለፃ ከሆነ በአፋር ወገን ከተሰለፉት ውስጥ የአካባቢው አፋሮች የአፋር ፖሊስ: ልዩ ሃይል እና ከኤርትራም ጭምር የመጡ ወታደሮች እንደነበሩና አዳዲስ መሳሪያዎችን እንደ ብሬን መትረየስና ሌሎችን እንደተጠቀሙ የአይን እማኞች እየገለጹ ነው።

በአንፃሩ የትግራይ ክልላዊ መንግስት ግን የዘኑም ሆነ የወረዳ ፖሊስና ጦር ሰራዊት ወደ ውጊያው እንዳይገቡና በርቀት እንዲከታተሉ በማዘዙ ያለምንም ህጋዊ አለኝታ (ከለላ) ለጥቃት ተዳርገናል የሚል እሮሮ እየተሰማ ነው!! ይህም በራያዎች መጥፎ የሚባል የመገለልና መድልዎ ስሜትን ከመፍጠሩም በላይ በክልሉ መንግስት ያላቸውን እምነት ያጠፋ እንደሆነ ነዋሪዎች በተሰበረ ልብ ይገልጻሉ! አሁንም ድረስ ነገሩ ሙሉ ለሙሉ የተረጋጋ ነው ባይባልም ከመሃል አገር በ13 አውቶብስ በመጣ መከላከያ ሰራዊት የተኩስ ልውውጡ መቆሙ ተሰምቷል! በዚህ ላይ አስተያየት መስጠት ባልፈልግም .“ፍትሃዊነት” .. የሚባለው ጉዳይ ግን አንገብጋቢ የጊዜው ጥያቄ እንደሆነ ለመግለፅ እና ነገሩ በእንቅርት ላይ ጀሮ . . . እንዳይሆን ለማለት እወዳለሁ